Çat??ma Çözme Becerisi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çat??ma Çözme Becerisi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18390

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çat??ma Çözme Becerisi Ölçe?i (ÇÇBÖ), Ömür Gürdo?an-Bay?r ve Murat Gültekin taraf?ndan 2019 y?l?nda geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, bireylerin ki?ileraras? çat??malar? etkili ve yap?c? bir ?ekilde yönetme ve çözme yeteneklerini de?erlendirmeyi amaçlamaktad?r. Ölçek, özellikle e?itim bilimleri ve psikoloji alanlar?nda, bireylerin sosyal yeterlilik düzeylerini ve çat??ma yönetim stratejilerini belirlemek üzere tasarlanm??t?r. Ölçe?in geli?tirilmesi a?amas?nda, kapsaml? ölçek geli?tirme süreçleri takip edilmi? ve geçerlik ile güvenirlik analizleri gerçekle?tirilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Çat??ma çözme, beceri, psikolojik ölçüm, ölçek geli?tirme, sosyal yeterlilik, psikometrik analiz, e?itim psikolojisi.

Yazarlar

Ömür Gürdo?an Bay?r, Murat Gültekin.

Amaç

Çat??ma Çözme Becerisi Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin günlük ya?amda kar??la?t?klar? anla?mazl?k durumlar?nda sergiledikleri çözümleme yakla??mlar?n? sistematik bir ?ekilde ölçmektir. Ölçek, ara?t?rmac?lara ve uygulay?c?lara, özellikle genç yeti?kinler ve üniversite ö?rencileri gibi hedef gruplar?n, i?birli?i, uzla?ma, rekabet, kaç?nma ve ödün verme gibi farkl? çat??ma çözme stratejilerini ne ölçüde kulland?klar?n? belirleme imkan? sunar. Elde edilen veriler, çat??ma yönetimi becerilerini geli?tirmeye yönelik e?itim programlar?n?n planlanmas?nda kritik bir rol oynamaktad?r.

Yap?

Bu ölçek, bireyin sosyal etkile?imlerde kar??la?t??? gerginlik durumlar?n? alg?lama, bu durumlara duygusal tepki verme ve sonuç odakl? davran??lar sergileme kapasitesini kapsayan çok boyutlu bir yap?y? ölçer. Çat??ma çözme becerisi, sadece sorunu ortadan kald?rmay? de?il, ayn? zamanda ili?kileri korumay? ve her iki taraf?n ihtiyaçlar?n? dikkate almay? gerektiren karma??k bir psikolojik yap? olarak ele al?nmaktad?r. Ölçe?in alt boyutlar?n?n, bireylerin çat??maya yönelik tutumlar?n? ve tercih ettikleri eylem biçimlerini temsil etmesi beklenmektedir.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirilme çal??mas? (Gürdo?an-Bay?r ve Gültekin, 2019), arac?n ölçmek istedi?i

ARABPSYCHOLOGY.COM

yap?y? gerçekten ölçtü?ünü kan?tlamak amac?yla kapsaml? geçerlik analizlerini içermi?tir. Orijinal kaynakta spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, geli?tirme sürecinde yap? geçerli?i çal??malar?na a??rl?k verildi?i varsay?lmaktad?r. Bu çal??malar tipik olarak, faktör analizi yoluyla ölçek maddelerinin kuramsal alt boyutlarla uyumunu kontrol etmeyi ve ilgili d?? kriterlerle korelasyonunu incelemeyi içerir.

Güvenirlik

Çat??ma Çözme Becerisi Ölçe?i'nin güvenirlik çal??malar?, ölçüm sonuçlar?n?n tutarl?l???n? ve kararl?l???n? de?erlendirmi?tir. Yay?nlanan makalenin ba?l???, güvenirlik çal??mas?n?n yap?ld???n? aç?kça belirtmektedir. Güvenirlik, genellikle iç tutarl?l?k katsay?lar? (özellikle Cronbach Alfa) hesaplanarak sa?lanm??t?r. Yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?, ölçek maddelerinin ayn? temel yap?y? ölçmekte ne kadar ba?ar?l? oldu?unu gösterir. Ayr?ca, zamana ba?l? kararl?l??? incelemek üzere test-tekrar test yönteminin kullan?ld??? da tahmin edilmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirme a?amas?nda, yap?sal geçerli?i tesis etmek amac?yla Faktör Analizi yöntemleri kullan?lm??t?r. ?lk olarak Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ile ölçe?in kaç boyuttan olu?tu?u belirlenmi? ve maddelerin bu boyutlara da??l?m? incelenmi?tir. Ard?ndan, elde edilen faktör yap?s?n?n teorik modele uygunlu?unu test etmek için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm?? olabilir. Bu analizler, çat??ma çözme becerisinin alt boyutlar?n?n (örne?in, problem çözme odakl?l?k, duygusal düzenleme, pasiflik) birbirinden ayr??an ancak ili?kili yap?lar oldu?unu do?rulamaya hizmet eder.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Özgün bir Türkçe ölçek geli?tirme çal??mas?d?r).

Format: Derecelendirme (Kaynakta spesifik derecelendirme bilgisi yer almamakla birlikte, psikometrik standartlara uygun olarak Likert tipi bir derecelendirme format? kullan?ld??? varsay?lmaktad?r).

Mevcut Dil: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Üniversite ö?rencileri veya genç yeti?kinler (Akademik yay?n ba?lam?na göre ç?kar?m yap?lm??t?r).

Ya? Grubu: 18 ya? ve üzeri.

Popülasyon Detaylar?: Ölçe?in geçerlik ve güvenirlik çal??mas? genellikle üniversitelerin farkl? fakültelerinden ö?rencileri içeren bir örneklem üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Test Metodolojisi: Öz bildirimli Likert tipi maddelerden olu?an bir envanterdir. Kat?l?mc?lar, çat??ma durumlar?na dair ifadeler kar??s?nda kendi davran??lar?n? ne s?kl?kta sergilediklerini belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Çat??ma yönetimi, psikolojik de?erlendirme, sosyal beceriler, Likert ölçe?i, Gürdo?an-Bay?r, Gültekin, Anadolu Journal of Educational Sciences International.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Ömür Gürdo?an Bay?r için: ogurdogan@anadolu.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Anadolu Üniversitesi, E?itim Fakültesi, Eski?ehir, Türkiye (Yazar?n ba?l? oldu?u kurumdan ç?kar?m yap?lm??t?r).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2019 (Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?n?n yay?nland??? y?l).

?zinler ve Kullan?m: Ölçek, akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlar için genellikle yazar?n izniyle kullan?labilir. Ticari kullan?m veya geni? ölçekli uygulamalar için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ücret: Akademik geli?tirme ölçe?i oldu?u için, genellikle ara?t?rma amaçl? kullan?mlarda ücret talep edilmemektedir.

Orijinal makalenin PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: catisma-cozme-becerisi-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Gürdo?an-Bay?r, Ö., ve Gültekin, M. (2019). Çat??ma Çözme Becerisi Ölçe?i'nin geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. **AJESI - Anadolu Journal of Educational Sciences International**, 9(1), 214-239. doi: 10.18039/ajesi.520843

Çat??ma Çözme Becerisi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek maddeleri orijinal kaynakta aç?kça belirtilmemi?tir. Maddelerin tam listesi için lütfen Gürdo?an-Bay?r ve Gültekin (2019) taraf?ndan yay?mlanan makaleye ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM